

PRZEWODNIK

PO MUZEUM BRABIEGO EMERYKA
BUTTEN-CZAPSKIEGO
W KRAKOWIE

W KRAKOWIE MCMII

ODBITO W DRUKARNI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
POD ZARZĄDEM JÓZEFA FILIPOWSKIEGO

-25

314
12

PRZEWODNIK

PO MUZEUM BRABIEGO EMERYKA
BUTTEN-CZAPSKIEGO
W KRAKOWIE

INSTYTUT
BADAŃ LITERACKICH PAN
BIBLIOTEKA

00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 77

Tel. 26-68-63

W KRAKOWIE MCMII

ODBITO W DRUKARNI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
POD ZARZĄDEM JÓZEFA FILIPOWSKIEGO

20.608

uzeum składa się z dwu sal, jedna na dole, druga na piętrze. W sali na dole mieści się zbiór medali i monet, książki od XV do XVIII w. wraz z podręcznikami, oraz ryciny.

Zbiór monet objęty jest osobnym katalogiem: »Catalogue de la Collection des Monnaies et Médailles Polonaises du Comte Emeric Hutten-Czapski«. Petersburg i Kraków 1871—1891.

Część zbioru książek obejmuje Feliksa Kopyry »Spis druków epoki Jagiellońskiej w zbiorze Emeryka hr. Czapskiego« Kraków 1900 r., pozostała część posiada katalogi w rękopisie.

Znaczną część rycin obejmuje katalog: »Spis rycin w zbiorze Emeryka hr. Hutten-Czapskiego w Krakowie« z rękopisu ś. p. Emeryka hr. Hutten-Czapskiego. Katalog pozostałej części jest również w rękopisie.

Prócz tego znajdują się w tej sali następujące starożytności.

1. PAS jedwabny czterostronny, ceglasty i srebrzysty, amarantowy i czarny ze złotą frendzlą. Napis: SŁUCK. 3 m. 59.
2. PAS jedwabny czterostronny, jednak zeszyty, wzdłuż ceglasty, jasno-brązowy, amarantowy i niebieskawy. Frendzla jedwabna różnokolorowa. Napis: S. F. (Słuciae facta). 3 m. 49.
3. PAS jedwabny czterostronny, żółty, brązowy, złocisty i srebrzysty, z frendzlami złocistymi i srebrzystymi. Napis: ЛЕО МАЖАРСКИН ВЪ ГРДЪ СЛУЦКЪ. 4 m. 44.

4. PAS jedwabny dwustronny, z płócienną duszą, w paski, na tle złotem z frendzlą. Napis: ВЪ ГРДѢ СЛУЦКѢ. 3 m. 64.
5. PAS jedwabny, na cztery strony, złoty i ciemno-bronzowy i niebieski, przetykany srebrem i złotem. Napis: ВЪ ГРДѢ СЛУЦКѢ. 3 m.
6. PAS jedwabny, czterokolorowy, jednak szyty, złoty, srebrzysty, jasno-bronzowy i amarantowy. Z napisem: KOPYŁKI i wytkanym konikiem. 3 m. 58.
7. PAS jedwabny, frendzla jedwabna biała, w paski ceglaste, zielone, białe i niebieskie. Napis: P. I. (Paschalis Jakób). 3 m. 53.
8. PAS jedwabny. Kolor przeważający staro-złoty. Baranek tkany w czterech rogach i P. I. (Paschalis Jakób). 3 m. 44.
9. PAS z grubego jedwabiu, kolor staro-złoty i ciemno-bronzowy, liście i kwiaty. Frendzla jedwabna żółta. Napis: FRANCISCUS MA-SŁOWSKI. 3 m. 99.
10. PAS czterostronny, jedwabny, amarantowy i niebieski, zielony i srebrzysty, ze szlakami w kwiaty, bogato złotem i srebrem przetykany. Frendzla złocista. 3 m. 57. Napis jak numer 9.
11. PAS jedwabny, w pasy, różno-kolorowy, z frendzlą. Napis na dwu rogach, po jednej stronie gotyckimi literami: Chmielowski, pod czem k. 3 m. 44.
12. PAS jedwabny, kolory tęczowe, deseń w pasy z kwiatami. Napis E. K. — K. M. Jedno pod drugim.
13. DWA KAWAŁKI PASA polskiego jedwabnego, żółto brązowego, z napisem: IM · V H | BER : I (Wykonano w Uhnowie).
14. PAS polski jedwabny, paski orzechowe, niebieskie, zielone i czerwone. 3 m. 76.

15. PAS polski, z jednej strony żałobny, czarny i biały w paski, z drugiej ceglasty i czarny. Przetykany srebrem. Bez napisu. 3 m. 55.
16. PAS polski jedwabny, w pasy różowe, srebrzysty i żółty, w kwiaty. Bez napisu. 3 m. 56.
17. BUZDYGAN pierzasty, ozdobiony arabeskami niellowanymi i rozetami.
18. RĘKOJEŚĆ od karabeli z jaspisu szarego.
19. ŁADOWNICA z pasami i spinką, blacha ozdobiona herbem Ciołek emaliowanym i płasko rzeźbionym.
20. ŁADOWNICA polska ze srebra pozłacanego, grawirowana, z wypukłymi trzema rozetami, a na każdej rozecie postać: na środkowej Matki Boskiej, na bocznych św. Jana Nepomucena.
21. ŁADOWNICA z blachą rzeźbioną w arabski, rokokowe kartusze i kwiaty.
22. ŁADOWNICA z blachą ozdobioną wypukle wycinanymi arabeskami i srebrnymi niellowanymi płytkami, skrajne z nich ozdobione są arabeskami, środkowy trofeami wojennymi.
23. BLACHA od ładownicy z arabeskami złotem inkrustowanymi i drobnymi medalionami, z Matką Boską Częstochowską i dwoma świętymi (jeden z medalionów bardzo zniszczony).
24. RĘKOJEŚĆ karabeli z chalcedonu, z arabeskami złotymi inkrustowanymi. Oprawa ze stali ze złotymi arabeskami.
25. BLACHA od ładownicy z arabeskami niellowanymi.
26. KAŁAMARZ wraz z piórnikiem, noszony u pasa, ozdobiony wypukłym ornamentem i emalią.
27. BLACHA ołowiana ażurowa, przedstawiająca wzięcie do niewoli Szujskiego przez Żółkiewskiego. Do blachy przywiązana jest kokardka

- z jedwabiu. — Blacha ta pochodzi z trumny Żółkiewskiego.
28. ŁYŻKA żydowska z żydowskim napisem.
 29. KOLLEKCYA piętnastu łyżek polskich z różnych epok i różnych kształtów. Na niektórych napisy: PRZIKAZDEY TVOI PRACI PROS BOGA DO POMOCI, ZTAMTAÐ PRZYDIE SĄDZIC ZYWE Y MARTWE, NAPOI * PRAGNAĆEGO * NAKARM * LAKNAĆEGO, DAŚZ BOGV PRAWIE ODDACZ ŁASZKAWIE (t. j. Dasz Bogu prawie, odda ci łaskawie). DOROTHEA. Na jednej łyżeczce popiersie Józefa Poniatowskiego i napis: Bóg mi powierzył honor Polaków, iemu go tylko oddam.
 30. ORZEŁ rosyjski tkany złotem, z tarczą, z materyi czerwonej, na której orzeł biały srebrny. Pochodzi z płaszcza koronacyjnego cesarza Mikołaja, jako króla polskiego z r. 1829. Adjutant cesarski Adam hr. Rzewuski otrzymał rozkaz zniszczenia tego płaszcza 1831 r.
 31. KLUCZ szambelański z czasów Stanisława Augusta Poniatowskiego z herbem Ciołek i koroną królewską.
 32. KLUCZ szambelański Fryderyka Saksońskiego, księcia warszawskiego.
 33. KLUCZ szambelański Stanisława Augusta Poniatowskiego ze srebrnymi i złotymi chwostami.
 34. SKRZYNKA srebrna trybowana na papiery i przybory do pisania pochodzące z Kopyła na Litwie. Na przedzie herb Iwanowski i litery

I	K
I	M
S	W
 35. ORZEŁEK brązowy złożony z monogramem na piersiach F. R.

36. OZDOBA srebrna, noszona przez kobiety na piersiach w Kurlandyi.
37. SPINKA z piórami do kołpaka z monogramem Stanisława Augusta (S. A. R.) pod koroną królewską i kokardą.
38. TABLICZKA modrzewiowa z fary słuckiej, z napisem drukowanym na papierze i naklejonym.
39. PŁYTA zegaru słonecznego z ołowiu, z rytymi znakami astronomicznymi, herbem Radziwiłłów i herbem Dąbrowa Morawskich wśród panoplionu. Do tego należy figurka anioła z drzewa złocona, niosąca tarczę Radziwiłłów.
40. DYSCYPLINA żelazna pokutnicza.
41. MONETA kuficzna, znaleziona w Przyłukach w powiecie mińskim z r. 1894. Parobek wykopał takich 500 sztuk w garnku, który się rozbił.
42. NASZYJNIKI srebrne, znalezione w lesie koło Borysowa w gubernii mińskiej.
43. FIBULA wykopana koło Dorpatu r. 1892.
44. OSTRZE żelazne włócznie, znalezionej w grobie powiatu Borysowskiego.
45. OZDOBA miedziana w kształcie obręczy skręcanej, pochodząca z Łużek w gubernii wileńskiej.
46. OZDOBA marmurowa z zamku Zasławskiego XX. Sanguszków.
47. KAFLA z domku gotyckiego w Puławach.
48. NOŻYK z rączką jaspisową, na której końcu w srebrze wypukło przedstawiony herb Radziwiłłów.
49. RĘKA z brązu, fragment z figury antyku znalezionej w Liksnie, w gubernii witebskiej. Dar hr. Jana Syberg Platara.
50. SZPILKI dwie miedziane do włosów, znalezione w kurhanie pod Wilnem.
51. KULE z gliny wypalanej znalezione na zamku

- łęczyckim na głębokości półtora łokcia w czasie poszukiwań archeologicznych we wrześniu 1895 r. dokonanych.
52. SPRZĄCZKA i żelazny niewiadomego użytku przedmiot wykopany pod Wilnem.
 53. BRANSOLETA miedziana ozdobiona wypukłymi prążkami, pochodząca z wykopaliska w Lucynie.
 54. BRANSOLETY dwie z wyrzynanymi geometrycznymi ornamentacjami pochodzące z Lucyna w witebskiej gubernii.
 55. SPIRALNIE trzy złożone druty jako ozdoba palców, wydobyta pługiem w Łuszkach w gubernii wileńskiej.
 56. OZDOBY srebrne, kawałki krwawników i kości znalezione w Stańkowie w piaszczystym kurhanie przez Tattura w obecności hr. Emerykowej Czapskiej.
 57. SPIS medalów i monet polskich lub z dziejami Polski związek mających, znajdujących się w zbiorze Emeryka Hrabiego Czapskiego rozpoczęty 15. czerwca 1855 skończony 1. paźdz. tegoż roku w Stańkowie. Z rysunkami Hrabiny Elżbiety Hutten Czapskiej. Rękopis Hrabiego Emeryka Czapskiego.
 58. REKOPIS Feliksa Bentkowskiego. O Nagrodach i Znakach honorowych w Polsce, przepisany w Petersburgu przez Emeryka hr. Czapskiego.
 59. ALBUM mały pergaminowy z podpisami numizmatyków różnych krajów. Oprawa w czerwonej skórze z herbem Leliwa.
 60. KOLLEKCJA banknotów polskich. Zob. indeks katalogu monet.
 61. REKOPIS hrabiego Emeryka Hutten Czapskiego zawierający ceny monet od r. 1850 do 1884.

62. GRZYWNA polska z XV w. z Orłem na jednej stronie a herbem miasta na drugiej
63. MEDAL złoty z popiersiem Emeryka hrabiego Hutten Czapskiego, wykonany przez K. Bartoszewicza. Na odwr. str. herb Leliwa, wieńiec i cztery księgi (katalogu monet) wśród wieńca, dokoła napis: 1871 — 1896 CZEŚĆ NAUCE I WYTRWAŁEJ PRACY. Str. 72.
64. PUDEŁKO z monetami Królestwa Polskiego z r. 1831 i asygnatą. Wśród monet medal z popiersiem Adama ks. Czartoryskiego.
65. PUDEŁKO z monetami i asygnatą Królestwa Polskiego z r. 1831. Na pudełku napis współczesny.
66. TRZYDZIEŚCI TRZY GUZY filigranowe polskie od kontuszów srebrne i pozłacane różnej wielkości.
67. PIĘCDZIESIĄT JEDEN GUZIKÓW filigranowych, niektóre złożone i emaliowane pochodzące z ruskich ubiorów.
68. DWADZIEŚCIA DWA GUZIKI z krwawnika różnej wielkości.
69. PIERŚCIEŃ złoty z kameą przedstawiającą popiersie króla Stanisława Augusta. Dar króla Stanisława Augusta dla swego pokojowca Brunet'a.
70. PIERŚCIEŃ złoty z medalionem Mikołaja I. »Koronacya d. 24 Maja 1829 r.«.
71. PIERŚCIEŃ złoty z barwami polskimi z czerwonego jaspisu i lapis lazuli (1812) z napisem Polska żyje.
72. PIERŚCIEŃ żelazny z podkowy konia, na którym zginął książę Józef Poniatowski. W pierścieniu wpuszczony medalionik złoty z głową księcia. Drugi podobny z napisem zewnątrz: Żył dla ojczyzny, umarł dla sławy, wewnątrz: Bóg mi powierzył sławę Polaków, Bogu ją

- oddam. Trzeci podobny, ale bez medalioniku i z odmiennymi nieco dewizami.
73. PIERŚCIEN srebrny z Orłem i Pogonią i datą 6. sierp. 1861 d. 27. lipc.
 74. PIERŚCIEN srebrny z czarną emalią z napisem, »Boże zbaw Polskę« z r. 1862.
 75. MEDALE drewniane służące jako warcaby, różnej wielkości, sztuk 10.
 76. POKRYWA od tabakierki przedstawiająca żołnierza z 1831 ranionego i obok niego anioł w żałobnej szacie, przytem różne emblemata i napisy.
 77. TABAKIERKA z papierem pod szkłem, na którym wyfotografowano daty i emblemata mające związek z rewolucją 3. maja.
 78. PIERŚCIEN srebrny staroruski filigranowy i ażurowy z Jarosławia.
 79. KULCZYKI staroruskie srebrne, ozdobione szmaragdami i rubinami oraz emalią (dwie sztuki).
 80. BRANSOLETA z żelaza z biustem Aleksandra I wykonana w Królestwie Polskiem.
 81. PIERŚCIEN miedziany z napisem słowiańskim.
 82. PIERŚCIONEK filigranowy srebrny, złoty z pięcioma rozetami. Robota krymskich Tatarów.
 83. GUZIK wielki filigranowy od kontusza.
 84. KRZYŻYK z gwiazdek z enkrynitu oprawionych w srebro (z Cannes).
 85. TECZKA na monety należąca do króla Stanisława Augusta Poniatowskiego z herbami Polski i Litwy i Ciołkiem, herbem króla.
 86. MEDAL srebrny z popiersiem papieża Innocentego XI po jednej stronie a chorągwią turecką po drugiej w obwódce filigranowej.

87. KOLEC srebrny filigranowej roboty z Kaukazu.
88. GUZIKI trzy z herbami Polski i Litwy noszone r. 1861—1864.
89. KOLLEKCYA herbowych kamieni sztuk 231 polskich i 20 bałtyckich.
90. MEDALION brązowy, roboty F. Lallemana przedstawiający popiersie Stanisława Leszczyńskiego.
91. MEDALION brązowy z popiersiem Stanisława Augusta Poniatowskiego.
92. MEDALIONY trzy Dawida w bronzie.
 - 1) J. U. Niemcewicza,
 - 2) A. Czartoryskiego,
 - 3) Kludyny Potockiej.
93. MEDALION żelazny przedstawiający popiersie Macieja Zamojskiego »żołnierza wojsk nadwornych 1471«.
94. MEDALION żelazny przedstawiający popiersie Jana Zamojskiego, kanclerza i hetmana. Robota XIX w.
95. MEDALION brązowy Mintera, przedstawiający popiersie Stefana Batorego.
96. RELIKWIE św. Kazimierza królewicza w oprawie srebrnej, pochodzące z otwarcia jego trumny w Wilnie, do czego znajduje się załączony obok dokument.
97. RĘKOPIS Historii Długosza sporządzony przez Andrzeja Dolskiego.
98. RYSUNEK oryginalny do banknotu Banku polskiego na 100 złotych.
99. ALBUM wojska polskiego z r. 1831.
100. ALBUM Wilna. Smuglewicz: Zbiór oryginalnych rysunków tuszem.
101. MINIATURA czworoboczna: August II do kolan w złoczonej oprawie. (80×60).
102. MINIATURA portret Kościuszki en face z mo-

- nogramem A. R. 1796. W złotonej oprawie. Owal 53, 45.
103. MINIATURA jako mały medalion z portretem Kościuszki w oprawie złotonej. Owal 25, 19. MINIATURA owalna z popiersiem Stanisława
 104. Augusta oprawiona w bronz. Na odwrociu: Miłość, stateczność do śmierci. Owal 45×38.
 105. MINIATURA okrągła wykonana przez Zeicha z popiersiem Stanisława Augusta Poniatowskiego. W złotonej oprawie. Średnica 75.
 106. MINIATURA. Portret Kościuszki w profilu w złotonej oprawie. Owal 57, 47.
 107. GUZIKI dwa złote, ażurowe, emaliowane z rubinami po Janie Jeleńskim, staroście mozyrskim. Długość 35. Szerokość 20.
 108. KAMEA w brunatnym jaspisie z biustem Zygmunta III. Na odwrotnej stronie emalia na złocie przedstawiająca ptaka wśród arabesku. Wiek XVII. Owal 32, 24.
 109. MEDALIONY cztery owalne z białej masy w złocistej oprawie, przedstawiające popiersia Jana Zamojskiego, Zółkiewskiego, Chodkiewicza, Czarneckiego, czwarty nie podpisany. I—II 75, 60, III—IV 65, 45. Zob. nr. katalogu 4073—4080.
 110. MINIATURA owalna w złotonej oprawie, przedstawiająca Aleksandra I. W popiersiu w p. $\frac{3}{4}$. Długość 57. Szerokość 46.
 111. MINIATURA Eleonory żony Michała Wiśniowieckiego w oprawie srebrnej ze sztucznymi dyamentami. Długość 60. Szerokość 40.
 112. SPINKA złota w formie gałązki z sześcioma rubinami i dwadziestoma siedmioma dyamentami. Długość 45. Szerokość 45.
 113. MINIATURA okrągła przedstawiająca biskupa metropolitę Bohusza Sierstrzeńcewicze, popiersie w l. $\frac{3}{4}$. Z ładną złotą oprawą. Śred. 59.

114. MEDALION Pawła I, popiersie w profilu na tle niebieskiem vieux Wedgwood. Oprawa złocona. Długość 50. Szerokość 42.
115. MEDALION owalny, popiersie króla Fryderyka Saskiego w profilu w p. vieux Wedgwood. Owal 50, 32.
116. MEDALIONIKI dwa: sceny mitologiczne vieux Wedgwood, w oprawie złoconej. Śred. 24.
117. PUHAR kolejny cylindrycznego kształtu ze szkła z rzniętymi ornamentami z gałązek, kół, centków i t. p. z monogramem Radziwiłłów na paludamencie nakrytym książęcą koroną. Wysokość 220, śred. 170 mm.
118. KIELICH kształtu lejkowego, u góry rznięty koszyk z kwiatami. Wysokość 360, średnica podstawy 110 mm.
119. KIELICH lejkowego kształtu. U góry rznięte wśród ornamentacyjnych ozdób dwie złączone ręce dobywające się z chmur, słońce, dwa serca i liczba 3. Wysokość 265, szerokość podstawy 80 mm.
120. POPIERSIE z terrakoty nowoczesne wykonane przez Ludwikę Ostrowską, w r. 1893 w Maluszynie przedstawiające Maryą Czapską I° voto Antonią Potocką, starościnię kołomyjską, II° voto Tomaszową Czapską, starościnię knyszyńską. Kopia z biustu z kości słoniowej znajdującego się w Maluszynie. Wysokość 173 mm.
121. KIELICH zwykłego kształtu, cały u góry pokryty rzniętą sceną przedstawiającą anioła broniącego chłopię przed delfinem, chłopię wśród dwu lwów i starca wydobywającego się z paszczy delfina. W głębi krajobraz z architekturą i drzewami. Wysokość 327, szerokość podstawy 110 mm.
122. KIELICH wielki szklany z pokrywą z wy-

- rzniętym paludamentem i koroną z owalami dwoma herbami. Wys. z pokrywą 361, średnica podstawy 120 mm.
123. SZKLANKA z rzniętym i złożonym herbem Radziwiłłów, na paludamencie nakrytym książęcą koroną oraz po drugiej stronie z cyfrą Floryana księcia Radziwiłła wśród kartuszowej ornamentacji nakrytej koroną. Wysokość 109, średnica u dołu 66 mm.
124. PUHAR szklany cylindrowego kształtu ozdobiony malowaną tarczą z herbami Polski i Litwy po jednej stronie i herbem Saskim po drugiej. Cyfry F. A. R. P. E. S. (Friedericus Augustus Rex Poloniae, Elector Saxoniae) oraz data 1698. Wys. 432, śred. 170 mm.
125. KIELICH szklany z rzniętym wśród ornamentacji herbem Ogińskich i panopliami. Wysokość 260, średn. podstawy 120 mm.
126. BIUST księcia Antoniego Radziwiłła 1775 — 1833. Marka berło (Berlin). Wys. 255 mm.
127. KIELICH szklany z pokrywą ozdobioną tarczą czteropolową na pierwszym i ostatnim polu herb Polski 2 i 3 próżne, w środku herb Ciołek. Wys. 342, szer. średnicy 120 mm.
128. KIELICH szklany lejkowatego kształtu z ubitą podstawą. Od góry rznięty owal udekorowany draperyą, a w nim ręka trzymająca kielich ponad krajobrazem, obok napis: VIVAT CAŁEY KOMPANI | PROZSE NE BAWIC | WYPYWSZI DRUGIM | POSTAWIC. Wys. bez podstawy 243 mm.
129. KIELICH szklany z urzeckiej fabryki, lejkowatego kształtu z rzniętą klatką, przed którą ptak i napis: WOLNOSC MNIE NAY | MIL-SZA. Wysokość 195, szer. średnicy 65 mm.
130. KIELICH wielki szklany od góry do koła ozdobiony rzniętymi ornamentami roślinnymi

- i koszami kwiatów oraz ptakiem lecącym wśród krajobrazu. Podstawa ubita. Wysokość 248, szer. podstawy 145 mm.
131. PUHAR kolejny szklanny ozdobiony rżniętymi festonami. Wysokość 270, szer. podstawy 160 mm.
 132. SZKLANKA z białego rżniętego kryształowego szkła z ornamentacją rżniętą i herbami Rzewuskich i Daszkowych kolorowanymi na białej emalii. Brzeg i owal koło emalii złocone. Wysokość 90, szer. podstawy 50 mm.
 133. FLAKONIK ze szkła ze złoconym czteropoliowym herbem francuskim, fabryki zagranicznej i zagranicznego pochodzenia. Wysokość 130, szer. u p. 50 mm.
 134. WAZONY dwa z pokrywami, ozdobione ptakami i kwiatami na sposób chiński, na denku litera W. Brzeg pokrywy złocony, Z fabryki Belwederskiej. Wysokość 425, szer. średnicy 182 mm.
 135. PUHAR szklanny ozdobiony rżniętymi tarczą herbową Polski i Saksonii wśród dwu gałązek palmowych i napisem: VIVAT | REX | POLONIÆ. Wysokość 150, szer. podstawy 90 mm.
 136. KIELISZEK ze szkła z wyrzynanym herbem Leliwa rodziny Czapskich na tle pastorału i infuły, nakrytym kapeluszem kardynalskim. Z Koniecpola. Wysokość 120, szer. podstawy 70 mm.
 137. TABAKIERKA ze starosaskiej porcelany oprawiona w srebro złocone ozdobiona kwiatami i wyciskaną ornamentacją. Na pokrywie wewnątrz most drezdeński, zewnątrz bitwa. Wys. 45, szer. podłużna owalu 69 mm.
 138. TABAKIERKA z porcelany starosaskiej. Zewnątrz ozdobiona sielankowymi scenami w.

- XVIII, wewnątrz na pokrywie portret Augusta III. Wys. 40, dług. 85, szer. 66 mm.
139. KIELICH szklanny z wyrzynaną bogatą arabską ornamentacją i tarczą herbową polsko-saską. Wysokość 166, średn. podstawy 97 mm.
 140. KIELICH wielki szklanny z rzniętymi scenami na tle namiotów z XVIII w. i z orłem rosyjskim oraz napisem VIVAT ELIZABETHA. Wys. 242, szer. podstawy 110 mm.
 141. SZKLANKA z herbem książąt Radziwiłłów wyrznanym. Wys. 90, śred. dna 60 mm.
 142. KIELICH szklanny ozdobiony owalnym wieńcem wśród dwu gałązek, na wieńcu ptak, a w środku wazon z kwiatami. Wszystko rznięte na szkłe. Wys. 200, średn. podstawy 86 mm.
 143. KIELICH szklanny zmatowany na kartuszkach z jednej strony stojąca postać z mieczem na księżycu wśród trzech gwiazd, nad kartuszem korona z ręką uzbrojoną mieczem, z drugiej strony medalion ze św. Pawłem trzymany przez anioła. Wysokość 275, średn. podstawy 128 mm.
 144. SPODEK porcelanowy z fabryki w Korcu z objaśniającymi napisami. Wys. 35, średn. podstawy 90 mm.
 145. WAZON porcelanowy naśladowujący porcelanę Sèvres bogato złocony, z modelowanymi głowami baranami, na dnie złocony napis Korzec. Wysokość 365, szer. podstawy 140 mm.
 146. KIELICH szklanny z rzniętą ornamentacją, monogramem i napisem: Imię w cyfrze złożone, na tom tu rysował | Aby kto łaskaw na nie, | nie rekużował. Wysokość 185, śred. podstawy 85 mm.
 147. PUHAR szklanny matowy w kształcie wielkiego kielicha z wyrzniętymi herbami Radziwiłłów

- i Tęczyńskich oraz napisem: Altera alterius merces. Wys. 320, średn. podstawy 180 mm.
148. KIELICH szklanny z wyrzniętym ptakiem wśród kartusza i gałązek. Bez podstawy. Wysokość 195, średn. czarki 85 mm.
 149. KIELICH szklanny z rękoma do modlitwy, nad którymi napis Deo sic z okiem Opatrzności, dalej ręce złączone z napisem Amico sic, wreszcie ręka pokazująca figę z napisem Annimico sic. Wysokość 240, średn. podstawy 100 mm.
 150. KIELICH szklanny lejkowego kształtu z rznącą cyfrą F. R. w kartuszu nakrytym królewską koroną. Wysokość 260, średn. podstawy 85 mm.
 151. GARNUSZEK na śmietankę z polewą ciemno czekoladowej barwy, złożony z cyfrą R. X. S. z marką na denku: ФАБ | ГОРОДНИЦКОЙ z fabryki w Horodnicy pod Korcem. Wysokość 50, średn. podstawy 39 mm.
 152. GARNUSZKI dwa porcelanowe z Maryberga pod Sztokholmem. Wys. 90, śr. denka 30 mm.
 153. FLAKONIK porcelanowy z cyfrą A R ukoronowaną i kwiatem, obok którego owad. Na denku K. H. C. W. (Konigliche Hof Conditorei Wahre). Wys. 60, średn. denka 25 mm.
 154. FILIŻANKA szklanna z rznącym napisem: Naley mie, wypij mie | poloz mie wstane Ja. | Vivat | W. I. R. | S. M. 1740. Do tego spodek z wyrzynanymi gwiazdkami. Wys. 55, średn. podstawy 35 mm.
 155. SZKLANKA duża z wyrzynanym herbem Leliwa Czapskich pod kardynalskim kapeluszem. Wys. 120, średn. podstawy 56 mm.
 156. SZKLANKA z grubym dnem z wyrzynanymi znakami masońskimi. Z Jeżewa. Wysokość 116, średn. podstawy 60 mm.

157. PÓLMISEK porcelanowy bogato złożony z herbami sasko-polskiego dworu. Wysokość 50, średn. podstawy 180 mm.
158. KIELICH szklany z wyrzynanym monogramem K. X. P. (Kazimierz Xsjaże Poniatowski) pod książęcą koroną. Wysokość 162, średn. podstawy 90 mm.
159. KIELICH szklany z wyrzniętymi herbami wśród trofeów nakrytymi królewską koroną z czasów Karola, księcia kurlandzkiego, syna Augusta III. Podstawa stłuczona. Wysokość 225, szer. średnicy czarki 205 mm.
160. KIELICH z wyrzniętą ornamentacją z kwiatów, ptaków i arabesk. Wysokość 170, szer. średnicy czarki 110 mm.
161. KIELICH szklany z wyrzniętym monogramem C. K. (Czapski Karol) z koroną i dwoma gałązkami. Wys. 202, średn. podstawy 90 mm.
162. KIELICH szklany łuskowaty z dwoma owalami, w jednym monogram E. P. (Elżbiety Petrownej), w drugim rosyjski orzeł. Wys. 240, śred. podstawy 109.
163. KIELICH szklany lejkowaty z herbem Topor, koroną, kapeluszem kardynalskim, mitrą wschodniego obrządku. Należał do greckounickiego biskupa Butromowicza. Wys. 260, szer. średnicy 95 mm. Drugi taki sam, ale mniejszy. Wys. 240, szer. średnicy 95 mm.
164. PISTOLET szklany z cyfrą M. T. i hrabiowską koroną Michała hr. Tyszkiewicza. Dł. 340 mm.
165. KIELICH wielki szklany z wyrznaną ornamentacją arabeskową trofeami i złożoną, herb rosyjski rznięty i czarną masą zapuszczony, w środku herbu monogram E. P. (Elżbieta Petrowna). Wys. 275, szer. średnicy 180 mm.
166. KIELICHY trzy wielkie szklane z podsta-

- wami rozmyślnie ubitymi z monogramem S. R. (Seweryna Rzewuskiego) i koroną. Wys. 235, 235, 265, szer. średnicy czarki 110, 110, 116 mm.
167. AMFORA gliniana z zieloną polewą z wygniętym ornamentem z Kaukazu. Wysokość 485, szer. średnicy 95 mm.
168. GARNUSZEK o marmurkowej czerwonej polewie zewnątrz, wewnątrz białej. Z marką fabryki Horodnickiej ФАБ. ГОРОДНИЦКОЙ. Wys. 92 szer. średnicy 45 mm.
169. WAZONIK fajansowy biały z fabryki Sławskiej z marką »Sławsk« i węzem. Wysokość 66, szer. średnicy 45 mm.
170. PUHAR wielki szklany w formie kielicha z umyślnie odpiłowaną podstawą z napisem: Straciłem nogę sobie, bym wam odebrał obie. Wys. 315, średn. czarki 130 mm.
171. DZBANUSZEK fajansowy o polewie nakrapianej barwy kawowej z niebieską cyfrą A. R. nakrytą koroną i kwiatami kolorowymi. Pokrywa cynowa ze srebrnym medalem Augusta II. Na denku marka. Wys. 215, szer. średnicy 80 mm.
172. POPIELNICZKA mała majolikowa z polewą białą i niebieską. Kwiaty i monogram M. R. księcia Michała Radziwiłła. Z fabryki w Nieborowie z marką. Wys. 25, długość podstawy 60 mm.
173. WAZA z czerwonej gliny ozdobiona płasko-rzeźbami z pokrywą, na której wąż i kwiaty. Robota Cedzika, więźnia w Mińsku, fałszerza asygnat 1830—1840. Wys. 216, szer. podstawy 105.
174. KIELICH lejkowatego kształtu z ubitą nogą (kulawka) z wyrzniętymi w owalu dwoma sercami i gałązkami oraz napisem: SERCE

- MOIE Y TWOIE | VITAT OBOIE. Wys. 280, średn. czarki 62 mm.
175. KIELICH wielki szklany z wyrznanymi herbami, panoplionami i modelowanym biustem z brakującą głową i napisem VIVAT | VIVAT. W podstawce tutka metalowa na ognie sztuczne. Wys. 270, szer. średn. 130 mm.
176. KIELICH wielki szklany z wyrznanym kartuszem i panoplionami oraz z modelowanym biustem Augusta III i napisami: Vive le Roy | Auguste II. Z pokrywą. Wys. z pokrywą 313, szer. średnicy 110 mm.
177. KIELICH szklany z festonami. Wys. 205, szer. podstawy 90 mm.
178. FILIZANKA ze spodkiem i nakrywką z porcelany saskiej ozdobionej malowaniem en grisaille z popiersiem Stanisława Augusta (na filizance) i koroną z gałązką palmową i orderem Orła białego (na spodku) oraz z berłami i jabłkiem (na pokrywce). Części rysunku złoczone. Spodek wys. 23, średn. podstawy 80 mm. Wys. filizanki z pokrywą 115, średn. podstawy 40 mm.
179. BUTELKA szklanna z wyrznanym monogramem E. A. II Katarzyny II (Aleksiejewnej) i roślinnymi ozdóbkami złoczonymi. Z korkiem. Wys. 290, dług. podstawy 110 mm.
180. KARAFKA szklanna ze złożoną sceną (dwie figury, jedna usypia przy stole przy kieliszku, druga stoi z kieliszkiem). Z korkiem. Wys. 200, średn. podstawy 60 mm.
181. KIELICH szklany lejkowaty z wyrzniętym herbem Baran Załuskich. Wys. 270, szer. średnicy 100 mm.
182. KIELICH szklany z wyrzniętym herbem książąt Ogińskich pod książęcą koroną na

- paludamencie. Z pokrywą. Wys. z pokrywą 325, średn. podstawy 100 mm.
183. TALERZ z fabryki koreckiej o kremowej polewie z Pogonią Sanguszków i orderem Białego orła. Na denku zewnątrz napis Korzec. Wys. 40, szer podstawy 140 mm.
 184. KIELICH szklany z wyrzynanym amorem mierzącym strzałą w serce postawionym na kolumnie, powyżej napis: Ich zwing auch die hohe. Podstawa ubita. Wys. 200, średn. podstawy 90 mm.
 185. TALERZ z fabryki w Korcu ze złożonym szlakiem, monogramem i złożoną marką: KORZEC.
 186. PÓLMISEK o polewie czekoladowej z plastycznym bogatym ornamentem. Na odwrotnej stronie napis Lubartow.
 187. MEDAL porcelanowy z napisem: PAMIĄTKA Z WYSTAWY PRZEMYSŁOWEJ 1888. Wokoło napis rosyjski.
 188. MEDAL ławnika z rosyjsko-polskim napisem z r. 1864.
 189. TŁOK pieczętny miedziany z herbem Sieniawa na paludamencie pod książęcą koroną dominium Kolbuszowskiego.
 190. TŁOK pieczętny żelazny z herbem Ciołek na paludamencie i pod książęcą koroną.
 191. SPINKA do kołpaka srebrna z monogramem Stanisława Augusta z emalii niebieskiej pod królewską koroną w wieńcu laurowym. Z dwu stron Pogoń.
 192. PŁYTA miedziorytnicza z herbami Sapijów i Jabłonowskich Anny ks. Jabłonowskiej do »*Ex libris*«.
 193. TŁOK pieczętny miedziany prefekta departamentu radomskiego z herbem polsko-saskim.

194. TŁOK pieczętny dyrekcji departamentu skarbu.
195. BLACHA z herbem polsko-saskim i napisem: RADA OGOLNA LEKARSKA XIES: WARSZAWSKIEGO:
196. TŁOK pieczętny z herbem Poraj Wojciecha Kuroswędzkiego, starosty wieluńskiego.
197. TŁOK pieczętny klasztoru koprzywnickiego z r. 1645.
198. TŁOK pieczętny sądu pokoju powiatu radoskiego.
199. TŁOK pieczętny żelazny owalny litewskiego gubernialnego urzędu z czasów Pawła I.
200. PIECZĘĆ cechu szewskiego m. Nowego Sącza z r. 1520.
201. TŁOK pieczętny miedziany wirtemburskiego wojen. komisaryatu, pochodzący z Berezyny.
202. TŁOK pieczętny brązowy cechu miechowników m. Warszawy z r. 1614.
203. PŁYTA miedziana z herbem Topór do odbijania »Ex libris«.
204. BŁACHA okrągła z herbem miasta Krakowa i napisem: RADA MIEJSKA M. KRAKOWA 1848.
205. TŁOK pieczętny miedziany z herbami Polski i Litwy w wieńcu laurowym.
206. TŁOK pieczętny mosiężny wójta gminy Gaszyna szlacheckiego obwodu wieluńskiego.
207. TŁOK pieczętny miedziany z owalnymi herbami Polski i Litwy i koroną.
208. TŁOK pieczętny francuski du conseil d'administration du regiment... znaleziony pod Berezyną.
209. TŁOK pieczętny majora pułku 39-go piechoty, Józefa Szymanowskiego.
210. PIECZĘĆ urzędu skarbowego z czasów rządów pruskich w Warszawie.

211. TŁOK pieczętny miedziany obwodu miechowskiego, wójta gminy Błagocice.
212. TŁOK pieczętny miedziany podatków duchownych w archidiecezji gnieźnieńskiej.
213. TABLICA miedziana okrągła przeznaczona do fundamentów instytutu szlacheckiego na Wiejskiej ulicy w Warszawie 1851 r.
214. TŁOK pieczętny miedziany obustronny kolegium pijarskiego w Wieluniu.
215. TŁOK pieczętny mały mosiężny sztabu generalnego W. X. L.
216. TŁOK miedziany Fryderyka Jakóba z Psari Sarskiego, podkomorzego ziemi wieluńskiej i powiatu rostreszowskiego z r. 1780
217. TŁOK pieczętny półku jazdy im. księcia Józefa Poniatowskiego z czasów Królestwa Polskiego.
218. TŁOK pieczętny miedziany biskupa Franciszka z Tęczyna Ossolińskiego z herbem Topór.
219. PIĘCZĘĆ żelazna podwójna Leszyc i Leliwa.
220. TŁOK pieczętny miedziany z herbem Melztyńskich i literami po bokach. Wiek XVI.
221. PIĘCZĘĆ rady gospodarczej rezerwy półku I-go jazdy mazurów.
222. PŁYTA miedziorytnicza przedstawiająca świętą, której objawia się N. Marya Panna z Dzieciątkiem Jezus.
223. CECHA cechów szewskiego i siodlarskiego z godłami i napisami odnoszącymi się do tychże cechów. Data r. 1681.
224. PUDEŁKO miedziane przeznaczone do tabaki, na niem herby Rosyi, Prus i Szwecyi, r. 1761. Pokrywa i dno zewnątrz ozdobione scenami figuralnymi płaskorzeźbionymi i napisami.
225. MEDAL lany z XIX w. z popiersiem Zy-

- gmunta Augusta na stronie gł., na stronie zaś odwrotnej przedstawia herby Polski.
226. KOPIA medalu Zygmunta III z r. 1611 na wzięcie Smoleńska.
227. TŁOK pieczęci prywatnej z dwoma tarczami herbowymi i orderem.
228. ODCISK pieczęci z herbem Leliwa i napisem: IAN ANSGARY CZAPSKY WOIEWODA CHELMINSKI-STAROS. KOWALOW &
229. ODCISK kamei przedstawiającej głowę Stanisława Augusta.
- 230-232. ODCISKI nowsze pieczęci na laku.
233. PODOBIZNA pieczęci majestatycznej Kazimierza W. w bronzie.
234. RYSUNEK piórkiem. Aleksander Orłowski: Przed karczmą na wsi.

W szafie mieści się wewnątrz zbiór monet objęty osobnym katalogiem drukowanym i kartkowym sporządzonym własnoręcznie przez hr. Emeryka Czapskiego, drzwi tej szafy zdobią ordery i honorowe odznaki, których wykaz z osobną numeracją patrz str. 32.

W sali pierwszego piętra znajduje się biblioteka zawierająca książki XIX w. oraz następujące przedmioty:

235. WŁÓCZNIA z ostrzem w kształcie dwugłowego orła i płomienia z herbami Polski i Litwy.
236. PŁASKORZEŻBA z terakoty: popiersie Augusta III.
237. ARMATKA ręczna z roku 1594 i napisami PRO CHRISTO ET PATRIA. Poniżej herb Korczak i napis: ADAM GORAJSKI DE GORAI.

238. BLACHA złożona z kaplicy Zygmuntońskiej.
Dar p. T. Stryjeńskiego.
239. KAFEL z herbem Rzewuskich z Podhorzec.
240. RĘKOJEŚĆ noża do polowania z kości słoniowej z herbami Polski i Litwy.
241. NÓŻ z drzewa z reńskiego mostu Karola Wielkiego pod Moguncją zdobytego r. 1880.
242. KAFEL. Kwiat niebieski na białej polewie. Pochodzi z domu Bakarowicza, róg Szpitalnej i Małego Rynku.
243. KAFLA z pałacu Wielopolskiego. (Na tle białem kwiat niebieski).
244. PUDEŁKO z czterema cukierkami z herbem i cyfrą Stanisława Augusta z balów dworskich. Dar p. Gropplerowej z domu Głowackiej w Konstantynopolu.
245. SZTANDAR powstańczy wzięty na ulicach Warszawy 1863. Na tle amaratowem Orzeł biały.
246. KULA znaleziona w Mińsku koło rzeźni i inne kule.
247. KOLLEKCYA różnych guzików, wśród których guzik miedziany złożony z monogramem 3 Maja i r. 1791.
248. KOLEC o czterech ostrzach z czasów szwedzkich znaleziony w gubernii Nowogrodzkiej z pod monasteru Kiryłowski. Kolce takie rzucano pod nogi koniom.
249. RYNGRAF złożony z wizerunkiem Matki Boskiej Częstochowskiej i gawirunkami. Na drugiej stronie Chrystus na krzyżu wśród dwu świętych. Z kościoła w Słoninie.
250. RYNGRAF mały z wizerunkiem N. Maryi Panny Strzeleckiej, na odwrociu św Jan Nepomuk.
251. KULE z pod Berezyny.
252. SZCZEGÓŁY brązowe z munduru.

253. FRAGMENT strzemiona (?). Stal inkrustowana złotem.
254. DOKUMENT masoński dla Krzysztofa Gropplera. Dar p. Ludwiki Gropplerowej.
255. DOKUMENT masoński w języku niemieckim wystawiony w Warszawie 27 października 1816 r. wydany pod kierunkiem Stanisława Kostki Potockiego z pieczęcią przewieszoną u dokumentu. Dar p. Ludwiki Gropplerowej.
256. DOKUMENT masoński dla Ignacego Werowskiego wystawiony w Warszawie dnia 3 lipca 1821 z pieczęcią wyciśniętą na laku.
257. DOKUMENT masoński toruńskiej loży w języku polskim, niemieckim i francuskim dla Franciszka Heidenreicha z dnia 26 czerwca 1812 r. z pieczęcią przewieszoną.
- 258-264. FARTUSZKÓW masońskich siedm, z tych 4 dar p. Ludwiki Gropplerowej.
- 265-268. WSTĘGI cztery masońskie, dwie biało-czarne dwie niebiesko-białe. Z tych trzy z daru p. Ludwiki Gropplerowej.
269. WSTĘGA żałobna masońska z przywiązaniem i do niej należącym sztyletem.
- 270-272. GWIAZDY masońskie trzy. Dar p. L. Gropplerowej.
- 273-274. KRZYŻE masońskie dwa z trójkątami. Dar p. L. Gropplerowej.
275. GWIAZDA z dwu trójkątów z koroną, w której emaliowana okrągła tabliczka z emblematami masońskimi. Dar p. L. Gropplerowej.
- 276-277. ZNAKI masońskie z cyrkla, słońc i korony. Dar p. L. Gropplerowej.
278. SZTYLECİK masoński. Dar p. Gropplerowej.
- 279-280. KIELNIA masońska. Druga większa z czerwoną wstęgą.
281. ZNAK z Ukrzyżowanym wśród promieni.

282. KRZYŻ masoński emaliowany a aniołkami, trójką i literą S.
283. ZNAK masoński łoży dobry Polak na Wschodzie Ostroga (Wołynia).
284. ZNAK masoński łoży Słuckiej z napisem *Wladislaus Fagiello*.
285. ZNAK masoński noszony przez Rose-croix (wyższy jednym stopniem urząd od Mistrza).
286. ZNAK masoński łoży petersburskiej Białego Orła założonej 8 czerwca 1818 przez Józefa Oleszkiewicza, członka Akademii sztuk pięknych.
287. ZNAK masoński łoży zorza wschodnia na wschodzie Dubna (1819).
288. ZNAK masoński łoży Przyjaciół Ludzkości pod wschodem Grodna pracującej (1819).
289. ZNAK masoński łoży kamienieckiej założonej 28 grudnia 1818 r.
290. ZNAK masoński łoży Cnota Uwieńczona pod wschodem Rafałówki pracującej (1821).
291. ZNAK masoński łoży wileńskiej Gorliwy Litwin założonej 1780 r.
292. ZNAK masoński łoży wrocławskiej (województwo brzesko-kujawskie).
293. ZNAK masoński łoży warszawskiej Polaków zjednoczonych.
294. ZNAK masoński łoży Świątynia Minerwy założonej 20 września 1815 r. przez niemiecką łożę.
295. ZNAK masoński łoży konińskiej (w gubernii kańskiej) Świątyni Pollas.
296. ZNAK masoński łoży warszawskiej Świątyni Izys (1820) ze wstęgą białą morową z czerwonym szlakiem.
297. ZNAK masoński łoży warszawskiej Kazimierz Wielki, założonej przez członków łoży Świątynia Izys (instalacja 4 maja 1816 r.).

298. ZNAK masoński łoży Złotego Pierścienia na wschodzie Białegostoku (1819).
299. KAFLA z herbem Nałęcz biskupa Gębskiego i kapeluszem. Z pałacu biskupiego.
300. CIEŻAREK zegara z brązu z uchem i herbami Radziwiłłów oraz datą 1724.
- 301-302. ŻUPAN słomianego koloru i kontusz zielonawy po Janie Potockim, dziedzicu Tykocina, dostał się zięciowi jego Adamowi Roztworowskiemu a ten darował go p. Glogierowi, skąd wszedł do zbioru.
303. OBRUS biały z herbami polsko-saskimi z monogramem Augusta III i r. 1746.
304. TABLICA nagrobna z blachy z napisem i herbem Ignacego Ogińskiego, starosty dorsuńskiego (ur. 1754, † 1786).
305. KARTY do gry. Sztuk 36 ze stemplem Fryderyka Augusta.
306. KARTY do gry sztuk 52 z wizerunkami polskich bohaterów.
307. KARTY do gry. Trzy talie kart polskich z początku XIX w.
308. KARTY do gry, sztuk 33 kompozycyi Piwarskiego z r. 1818.
309. CZAPRAK na konia z czerwonego aksamitu pokryty haftami złotymi i srebrnymi.
310. ADAMASZEK czerwony haftowany srebrem, złotem i jedwabiami z herbem Leliwa-Sieniawskich. Służył do przykrycia kotła hetmańskiego.
311. PŁYTA nagrobna z r. 1665 pochodząca z zabranego przez rząd rosyjski klasztoru.
312. ZASŁONA przed Sanctissimum haftowana zielonym jedwabiem, srebrem i jedwabiami. W środku I. H. S. i cyfra 1748.
313. TKANINA jedwabna z herbami Orłem, Pogonią, uwieńczonymi koroną, popiersiem i

- austriacką belką. U góry napis: F. SOPHIA KÖNIGIN · AVS · POLEN. Kupił w r. 1848 Koehne z łupów zamkowych.
314. HAFT z tarczą herbową, na której herby Dołęga, Prus, Cholewa, Junosza, Prawdzic. Wszystko złotem, srebrem i jedwabiem przetykane.
315. HAFT z jedwabiu i złota na białym jedwabiu przedstawiający Boga Ojca wśród chmur i promieni. Poniżej krzyż i napis: REX REGUM EXAUDI PRAECES STANISLAI AUGUSTI REGIS POLONIAE.
316. HEŁM żłobkowany, pancerz, kołnierz i naramienniki ozdobione krzyżem z napisem: Pro fide, Rege et Lege i innymi grawirowanymi blachami miedzianymi i guzami.
317. SIODŁO polskie z szerokim naczółkiem ozdobione blachą złożoną z wrytą wypukle ornamentacją arabeskową. Rzemienie podobnie ornamentowane. Do tego należą olstry na pistolety.
318. HEŁM z przyłbicą, kołnierzem, pancerzem, naramiennikiem ozdobione miedzianym szlakiem i rozetami. Na pancerzu krzyż z napisem: Pro fide rege et lege. U hełmu nasadka na pióro.
319. HEŁM, kołnierz, pancerz z nabijanymi w kształcie rozetek guzami i druciana koszulka.
320. HEŁM z przyłbicą, pancerz, naramienniki, na przyłbicy herb Ogińskich, na pancerzu trybowana blacha przedstawiająca głowę Meduzy.
321. HEŁM, przyłbica, pancerz, naramienniki. Na pancerzu blacha w formie krzyża z napisem: pro fide, lege et patria. Na hełmie trybowanym blacha z panopliami, również na kołnierzu panoplie, ale ryte. Na naramiennikach głowy meduzy.

322. HEŁM, przyłbica, kołnierz, pancierz, naramienniki łuskowate z miedzianymi blachami na naramiennikach przedstaw. głowy Meduzy.
323. HEŁM z przyłbicą, pancierz, naramienniki. Na pancerzu blacha z napisem: Pro fide, rege et grege.
324. SZCZEGÓŁY z ubioru konia ozdobione plaketami srebrnymi, rytymi i turkusami fałszywymi.
325. SIODŁO polskie ozdobione złocistymi blachami z wypukłą ornamentacją, granatami i turkusami. Rzemienie podobnie zdobione.
326. HEŁM, pancierz, naramienniki. Na pancerzu krzyż z napisem: Pro fide, rege et lege.
- 327-334. PANOPLION (ponad drzwiami) z karaceny z naramiennikiem, dwu metalowych przeworskich pasów, koszulki drucianej i hełmu, maczuga z czeczotki znaleziona w Ponarach pod Wilnem.
- 335-343. PANOPLION (ponad oknem pierwszym na prawo) z czterech szabli, żelaznego hełmu i dwie owalne miedziane blachy z herbami sasko-polskimi, orłem i cyfrą Stanisława Augusta Poniatowskiego.
- 344-351. SAHAJDAKI (nad drugim oknem na prawo) większy i mniejszy ozdobione blachami srebrnymi z niellowanymi arabeskami i filigranami, buzdygan o ośmiu ażurowych piórkach, dwie blachy trybowane jedna z herbem Sanguszków pochodząca z półku Zasławskiego dwa miecze oraz hełm stalowy z karpia łuską.
- 352-360. PANOPLION (okno pierwsze na lewo) złożony z łuku ozdobionego plaketami z kości słoniowej rytej w arabeski, strzelby, miecz i szpady, dwie blachy z kasku, jedna z nich z herbem XX. Czartoryskich i blaszanych dwu

jeźdźców oraz helmu w karpia łuskę ozdobioną rozetkami.

- 361-372. PANOPLION (nad drugim oknem na lewo) ułożony z ładownicy z blachą połączoną z krzyżem w wieńcu, z blachy z herbami Stanisława Augusta, wielkiej torby z blachą z herbem Rawicz, dwu strzelb, szabli i pochwy, rogu na proch, puszeki metalowej posrebrzanej służącej za etui muzykantów Stanisława Augusta, Pogonia, Księżycy z Orłem i francuskiego helmu znalezione pod Berezyną.
373. TALERZ cynowy z herbem Rzewuskich.
374. FRAGMENT cegły rzymskiej, na której marka, Z term. Karakalli.
375. CEGŁA wydrążona z podziemnego pieca w Kroszynie, powiecie nowogrodzkim.
- 376-377. PASY chłopskie z Pińszczyzny i Słucka. Dar X. Hieronima Druckiego Lubeckiego.
378. WŁÓCZNIĄ z Nowogrodu. Włócznie takie noszono przed W. X. Moskiewskim.

ORDERY I HONOROWE ODZNAKI

1. MEDAL złoty w oprawie porcelanowej z piersiem Fryderyka Augusta, króla saskiego i księcia warszawskiego. Na odwrociu na porcelanie dwie złączone ręce nad ołtarzem z napisem FELIX COMPO NENDIS LITIBVS.
2. MEDALION Orła Białego rznięty na chalcedonie. Dany przez Stan. Augusta ministrowi finansów Miatlewowi.
3. KRZYŻ Orła Białego hr. Franciszka Czapskiego ozdobiony dyamentami. Krzyż zakończony gałkami o jednym dyamencie. Zawieszony na morowej niebieskiej wstędze.
4. KRZYŻ Orła Białego z czasów Stan. Aug. należący do Michała Obuchowicza, kanclerza mińskiego. Końce krzyża ze złotymi gałkami i na rogach złote promienie.
5. GWIAZDA Virtuti militari księcia Józefa Poniatowskiego.
6. KRZYŻ Virtuti militari 2-giej klasy zawieszony na wstędze morowej.
7. GWIAZDA Orła Białego hr. Franciszka Czapskiego haftowana złotymi blaszkami na papierze do przyszywania do odzienia na lewym boku. Na ramieniach krzyża złotym sznurkiem:
pro
Fide — Rege.
et
Lege
8. GWIAZDA św. Stanisława haftowana na papierze i noszona na lewym boku przszyta do odzienia. Noszona przez Franciszka Bukatego, ostatniego do Anglii posła Rzeczypospolitej.

9. GWIAZDA orderu św. Stanisława noszona na lewym boku z dewizą: PRAEMIANDO INCITAT.
10. GWIAZDA św. Stanisława, dana hr. Emerykowi Czapskiemu do noszenia 1869 r. przez Ces. Alexandra II.
11. GWIAZDA orderu św. Stanisława na lewym boku noszona. Wstęga czerwona z białym brzegiem
12. KRZYŻ komandorski Maltański języka polskiego (langue Polonaise), noszony przez hr. Stackelberga Posła w Warszawie, pradziada hr. Emerykowej Czapskiej.
13. KRZYŻ kawalerski Maltański, hr. Karola Czapskiego, ojca hr. Emeryka. Kokarda z czarnej wstążki
14. KRZYŻ Maltański do noszenia w pętlicy.
15. KRZYŻ Maltański do noszenia na boku, szpilka na zawiasie, hr. Karola Czapskiego, ojca Emeryka.
16. KRZYŻ noszony na łańcuszku w pętlicy przez magistrów św. teologii wileńskiej Duchownej Akademii.
17. KRZYŻ Jerozolimski Miechowski, jeden ze wstęgą drugi bez wstęgi.
18. SPRZĄCZKA z małemi gwiazdami i dwoma krzyżami Orła Białego i św. Stanisława. Michała Obuchowicza, kasztelana mińskiego.
19. KRZYŻ maltański z koroną zawieszony na czarnej morowej wstędze.
20. MEDAŁ złoty i bardzo rzadki owalny z monogramem Stanisława Augusta i napisem: VIRTUTI MILITARI.
21. KRZYŻ kawalerski Legii honorowej z czerwoną wstęgą, stryja Emeryka hr. Czapskiego pułkownika Stan. Czapskiego.
22. MEDAŁ napoleoński. Av. Głowa Napoleona I

z napisem w otoku NAPOLEON | EMPE-
REUR. Rv. Napis: A | SES COMPAGNONS |
DE GLOIRE | SA DERNIERE | PENSÉE |
S^{TE} HELENE | 5 MAI | 1821. W otoku na-
pis: CAMPAGNES DE 1792 A 1815. Za-
wieszony na czerwono-zielonej wstędze.

23. KRZYŻ Legii Honorowej Napoleona I, zna-
leziony pod Berezyną.
24. SPRZAŻKA za 20 lat nieposzlakowanej służby
w wojsku polskim.
25. KRZYŻ Virtuti militari 3-ej klasy z koroną,
dawany Rosyanom za polską kampanię.
26. KRZYŻ Virtuti militari 4-ej klasy z koroną,
dawany Rosyanom za polską kampanię.
27. KRZYŻ Virtuti militari 4-ej klasy za obronę
Gdańska r. 1809, otrzymany przez Stanisława
Dönhoffa, zawieszony na wstążce niebiesko-
czarnej.
28. KRZYŻ Virtuti militari 4-ej klasy z Orłem i Po-
gonią, cyframi Stanisława Augusta i datą 1792.
29. KRZYŻ Virtuti militari 1-ej klasy z r. 1831
dawany przez Rosyan za polską kampanię.
Brak korony nad krzyżem.
30. KRZYŻ Virtuti militari 4-ej klasy z r. 1792,
z cyframi Stanisława Augusta. Nad górnem
ramieniem krzyża trzy strusie pióra.
31. KRZYŻ Virtuti militari 3-ej klasy z Orłem
białym i cyframi Stanisława Augusta Ponia-
towskiego.
32. KRZYŻ Virtuti militari 2-ej klasy, dawany
przez Rosyan za polską kampanię r. 1831.
33. KRZYŻ Virtuti militari 4-ej klasy, dawany
przez Rosyan za polską kampanię r. 1831
na wstędze czarno-czerwonej.
34. KRZYŻ Virtuti militari 5-ej klasy, z Orłem,
Pogonią, cyframi Stanisława Augusta i datą
1792.

35. KRZYŻ *Virtuti militari* 5-ej klasy podobny do poprzedniego.
36. KRZYŻ *Virtuti militari* 5-ej klasy podobny do poprzedniego.
37. KRZYŻ *Virtuti militari* 5-ej klasy podobny do poprzedniego.
38. KRZYŻ *Virtuti militari* srebrny z polskim orłem, cyframi Stanisława Augusta i datą 1831 na wstążce niebiesko czarnej.
39. KRZYŻ i wstęga św. Stanisława 1-ej klasy, noszony za czasów Stanisława Augusta. Ramiona po stronie królewskiej cyfry ryte.
40. KRZYŻ św. Stanisława 1-ej klasy, noszony przez dziada hr. Emeryka Czapskiego Michała, na szyi przy białym orle.
41. KRZYŻ św. Stanisława 3-ej klasy, dany hr. Emerykowi przez cesarza Alexandra II w pętlicy za Sebastopol.
42. KRZYŻ św. Stanisława 3-ej klasy, dawany za cesarza Mikołaja I z białą-czerwoną wstążką.
43. KRZYŻ św. Stanisława 4-ej klasy dawany od r. 1815 do 1831 do noszenia w pętlicy.
44. KRZYŻ legii honorowej z popiersiem Henryka IV w miejscu głowy Napoleona I, a na odwrotnej stronie trzy lilie.
45. MEDAL na wzięcie Warszawy r. 1831, ze wstęgą orderu *Virtuti militari*.
46. KRZYŻ za znoje i męstwo przy zdobyciu Pragi r. 1794, ze wstęgą św. Jerzego-żółto-czarną.
47. KRZYŻ ustanowiony przez Pawła I z monogramem tego cesarza, z żółtą wstęgą o czarnym szlaku noszony przez pannę Stift de Fellin.
48. MEDAL za uśmierzenie powstania polskiego r. 1863—1864 ze wstęgą czarną, pomarańczową i białą.

49. MEDAL kwadratowy za znoje i męstwo przy zdobyciu Pragi r. 1794, ze wstęgą czerwoną św. Aleksandra.
50. MEDAL brązowy gminny, noszony przez wójta. Av. monogram $\begin{matrix} A \\ II \end{matrix}$ nakryty koroną, w otoku napis: $\frac{19 \text{ ФЕВРА.ЛЯ}}{2 \text{ МАРТА}}$ 1864 ГОДА | 19 lutego 1864 roku. Rv. Orzeł rosyjski z orłem polskim na piersi z napisem w otoku: ГМИННИЙ ВОЙТЪ | WOJT GMINY.
51. MEDAL na wzięcie szturmem Achulego 22 kwietnia 1839, otrzymany przez Napoleona Jeleńskiego, zesłanego w żołdacy na Kaukaz z powodu spisku Konarskiego.
52. ZNAK noszony przez króla kurkowego krak. Tow. strzeleckiego na wstędze biało-zielonej.
53. MEDAL za pracę około sprawy włościan w Królestwie Polskim z datami 1846 i 1864 ze wstęgą św. Aleksandra.
54. ORZEŁ noszony przez gwardyę narodową.
55. ORZEŁ podobny bez berła.
56. ORZEŁ noszony na ładownicy przez wojska polskie za Stanisława Augusta.
57. ORZEŁ noszony na ładownicy przez wojska 2-go legionu.
- 58-59. DYSTYNKTORIA Kapituły Gnieźnieńskiej dyecezyi.
60. DYSTYNKTORIUM Kapituły Warszawskiej, noszony na pąsowej wstędze z monogramem $\begin{matrix} AR \\ II \end{matrix}$
61. DYSTYNKTORIUM Kapituły Łowieckiej, noszony na błękitnej wstędze z monogramem $\begin{matrix} AR \\ II \end{matrix}$

62. DYSTYNKTORIUM Kapituły Augustowskiej dyecezyi.
63. DYSTYNKTORIUM Kapituły Kolegiaty Kaliskiej z monogramem A
I
64. DYSTYNKTORIUM Kapituły Wileńskiej.
65. DYSTYNKTORIUM Kapituły Łucko-Żytomierskiej. (Podwójny łańcuch).
66. DYSTYNKTORIUM Kapituły Żmudzkiej na łańcuchu, przysłane hr. Emerykowi Czapskiemu przez biskupa żmudzkiego Palulona 1892.
67. DYSTYNKTORIUM Kapituły Żmudzkiej, noszone zapewne przez papieżkiego prałata.
68. DYSTYNKTORIUM Kapituły Żmudzkiej. W górze uszko i kółko.
69. DYSTYNKTORIUM Kapituły Kolegiaty Kieleckiej.
70. DYSTYNKTORIUM Kapituły Kijowskiej.
71. DYSTYNKTORIUM Kapituły Poznańskiej. (Podwójny łańcuch).
72. DYSTYNKTORIUM Kapituły Kolegiaty Kieleckiej.
73. DYSTYNKTORIUM Kapituły Płockiej. (Podwójny łańcuch).
74. DYSTYNKTORIUM Kapituły Łucko-Żytomierskiej.
75. DYSTYNKTORIUM Kapituły Mińskiej. (Łańcuch podwójny).
76. DYSTYNKTORIUM Kapit. Uniackiej Chełmskiej (noszone na łańcuchu).
77. DYSTYNKTORIUM Kapituły Lubelskiej (noszone na łańcuchu).
78. DYSTYNKTORIUM kanonika gdowskiego. z podwójnym łańcuchem.
79. DYSTYNKTORIUM Kapituły Krakowskiej na łańcuchu.
80. DYSTYNKTORIUM nieznanego pochodze-

nia. Na niebiesko emaliowanym, promienistym krzyżu, po jednej stronie orzeł biały z cyfrą A na drugiej medalionik przedsta-

I

wiający Tróję św.

81. DYSTYNKTORIUM nieznanego pochodzenia. Na promienistym krzyżu z jednej strony czerwono emaliowana plakietka przedstawiająca wniebowzięcie N. M. Panny, a na drugiej cyfra MARIA na niebiesko emaliowanym tle z gwiazdkami i promieniami.

INSTYTUT
BADAŃ LITERACKICH I
BIBLIOTEKA
00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 77
Tel. 26-68-63

F

20.608